

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Projektas „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas”

Bendrųjų programų atnaujinimas

TECHNOLOGINIS UGDYMAS TEKSTILĖ

turinio projektas *(II versija)*

Inga Hokušienė, Bendrųjų programų atnaujinimo grupės narė

TEKSTILĖ						
TEMA	Potemės	1-2	3-4	5-6	7-8	9-10
PRIEMONĖS/ĮRANKIAI/ ĮRANGA, DARBO SAUGA, DARBO VIETA		Darbo priemonės/įrankiai/įranga. Saugus darbas su medžiagomis (<i>tame tarpe ir cheminėmis</i>), darbo priemonėmis/įrankiais/įranga. Ergonomiškos darbo aplinkos organizavimas				
TEKSTILĖ	Pluoštai, verpalai, siūlai, audiniai, jų savybės ir panaudojimas	Natūralūs pluoštai. Vilna	Natūralūs pluoštai. Linas	Natūralūs pluoštai. Medvilnė, linas, vilna, šilkas	Cheminiai pluoštai: dirbtiniai (<i>viskozė, acetatas, kazeinas...</i>), sintetiniai (<i>kapronas, nailonas, akrilanas, laikra, lavsanas...</i>), neauštinės medžiagos	Inovatyvūs, mišrūs pluoštai, multifunkcinės medžiagos jų savybės ir panaudojimas. Bionika
	Audinių struktūra, savybės		Audinio struktūra, savybės	Audinio, trikotažo struktūra, savybės	Neauštinių medžiagų struktūra, savybės, tvirtinimo būdai	Rankinio/mašininio trikotažo, nėrinių, audinio suformuoto siuvant ant tirpios plėvelės struktūra, savybės
TEKSTILĖS APDAILO BŪDAI		Tekstilės pusgaminio dekoravimas tekstilinėmis dažais/flomasteriais	Tekstilės pusgaminio marginimas naudojant spaudavimo techniką ir/ar daigstymo (<i>ar kt.</i>) dygsmus	Audinio marginimas naudojant įvairias medžiagas, apsaugančias nuo dažų įsisiskverbimo, siuvinėjimo dygsmus, aplikacija	Audinio marginimas į lankstant/rišant/spaudžiant/daigstant, siuvinėjant (<i>pasirinktais</i>) dekoratyviniais dygsmiais/tapyba vilna	Audinio marginimas ėsdinant audinį/tapyba ant šilko, siuvinėjimas šešėliavimo ar kita technika
TEKSTILĖS DIRBINIŲ ASORTIMENTAS		Drabužių, namų tekstilės asortimentas	Žaislų, interjero/stalo tekstilės asortimentas	Interjero/stalo tekstilės, aksesuarų/suvenyrų asortimentas	Tekstilės tradicijos ir jų vieta šiuolaikinėje aplinkoje. Lietuvių tautinis kostiumas	<i>Pasirinktinai:</i> aksesuarų/drabužių/interjero/stalo tekstilės/aksesuarų/suvenyrų/žaislų asortimentas
TEKSTILĖS DIRBINIŲ DIZAINAS		Tekstilės pusgaminio plokštumos projektavimas	Nesudėtingų žaislo, interjero elementų/stalo tekstilės/ tekstilės pusgaminio plokštumos projektavimas	Interjero/stalo tekstilės, aksesuarų/suvenyrų (<i>su rankdarbių detalėmis arba be jų</i>) projektavimas	Etnodizainas. Tautinio kostiumo elemento projektavimas (<i>įskaitant ir kompiuterinėmis programomis pvz. Word, Excel...</i>)	Individualus darbo planas: pasirinkto gaminio/paslaugos projektas

GAMINIO GAMYBOS TECHNOLOGIJOS	Rišimas/pynimas, sagos siuvimas	Siuvimas daigstymo (ar kt.) dygsniu	Siuvimas (audinio prisiuvimas prie kito audinio), audimas	Siuvimas (2 ar 3 audinių susiuvimas rankomis/siuvimo mašina), vyjimas/ rišimas/ pynimas, vėlimas ar kt.	Pasirinktinai: nėrimas, mezgimas, siuvimas ar kitos rankdarbių technikos bei mišrus jų taikymas viena gaminyje
PRIEŽIŪRA	Drabužių priežiūra. Furnitūra	Avalynės priežiūra	Audinių iš natūralių pluoštų priežiūra	Audinių iš cheminių pluoštų priežiūra	Inovatyvių, mišrių pluoštų priežiūra. Cheminis valymas, profesionalios tekstilės priežiūros simboliai.
ŽEMĖS ŪKIO ŠAKOS				Amatai Lietuvoje; Lengvoji pramonė; Chemijos pramonė; Prekyba Lietuvoje; Lietuvos finansai	

PRIEMONĖS/ĮRANKIAI/ĮRANGA, DARBO SAUGA, DARBO VIETOS ORGANIZAVIMAS

1–2

3–4

5–6

7–8

9–10

Darbo priemonės/įrankiai/įranga.

Saugus darbas su medžiagomis (*tame tarpe ir cheminėmis*),
darbo priemonėmis/įrankiais/įranga.

Ergonomiškos darbo aplinkos organizavimas

PLUOŠTAI, VERPALAI, SIŪLAI, AUDINIAI, JŲ SAVYBĒS IR PANAUDOJIMAS

1–2

Natūralūs pluoštai. **Vilna**

3–4

Natūralūs pluoštai. **Linās**

5–6

Natūralūs pluoštai.
Medvilnē, linās, vilnā, šilkā

7–8

Cheminiai pluoštai: **dirbtiniai** (viskozė, acetatas, kazeinas...),
sintetiniai (kapronas, nailonas, akrilanas, laikra, lavsanas...), **neauštinės medžiagos**

9–10

Inovatyvūs, mišrūs pluoštai...

AUDINIŲ STRUKTŪRA, SAVYBĖS

1–2

3–4

Audinio struktūra, savybės

5–6

Audinio, trikotažo struktūra, savybės

7–8

Neaustinių medžiagų struktūra, tvirtinimo būdai

9–10

Rankinio/mašininio trikotažo, nėrinių, audinio, suformuoto siuvant ant tirpios plėvelės, struktūra, savybės

TEKSTILĖS APDAILO BŪDAI

1–2

Tekstilės pusgaminio **dekoravimas** tekstilniais **dažais**/flomasteriais

3–4

Tekstilės pusgaminio **marginimas** naudojant **spaudavimo techniką** ir /ar **daigstymo** (*ar kt.*) **dygsnius**

5–6

Audinio **marginimas** naudojant įvairias medžiagas, apsaugančias nuo **dažų įsisiskverbimo**, **siuvinėjimo dygsnius**, **aplikacija**

7–8

Audinio **marginimas** jį **lankstant/rišant/spaudžiant/daigstant**, **siuvinėjant** (*pasirinktais*) dekoratyviniais dygsniais/**tapyba vilna**

9–10

Audinio **marginimas** **ėsdinant audinį/tapyba ant šilko**, **siuvinėjimas** (*šėšėliavimo ar kita technika*)

TEKSTILĖS DIRBINIŲ ASORTIMENTAS

1–2

⑩ **Drabužių, namų tekstilės asortimentas**

3–4

• **Žaislų, interjero/stalo tekstilės asortimentas**

5–6

• **Interjero/stalo tekstilės, aksesuarų/suvenyrų asortimentas**

7–8

- Tekstilės tradicijos ir jų vieta šiuolaikinėje aplinkoje.
- Lietuvių tautinis kostiumas

9–10

⑩ ***Pasirinktina***: aksesuarų/drabužių/ interjero/stalo tekstilės/
⑩ aksesuarų/suvenyrų/ žaislų asortimentas

TEKSTILĖS DIRBINIŲ DIZAINAS

1–2

10 Tekstilės pusgaminio plokštumos projektavimas

3–4

- Nesudėtingų žaislo, interjero elementų/ stalo tekstilės/ tekstilės
- **pusgaminio plokštumos projektavimas**

5–6

- **Interjero/stalo tekstilės, aksesuarų/suvenyrų**
- *(su rankdarbių detalėmis arba be jų)* projektavimas

7–8

- **Etnodizainas. Tautinio kostiumo elemento** projektavimas
- *(įskaitant ir kompiuterinėmis programomis pvz. Word, Excel...)*

9–10

10 Individualus darbo planas: pasirinkto gaminio projektas

GAMINIO GAMYBOS TECHNOLOGIJOS

1–2

⑩ Rišimas/pynimas, sagos siuvimas

3–4

• Siuvimas daigstymo (*ar kt.*) dygsniu

5–6

• Siuvimas (*audinio prisiuvimas prie kito audinio*), audimas

7–8

• Siuvimas (2 ar 3 audinių *susiuvimas* rankomis/siuvimo
• *mašina*), vyjimas/ rišimas/ pynimas, vėlimas ar kt.

9–10

⑩ *Pasirinktinai*: nėrimas, mezgimas, siuvimas ar kitos
⑩ rankdarbių technikos bei mišrus jų taikymas viename gaminyje

PRIEŽIŪRA

1–2

⑩ **Drabužių priežiūra. Furnitūra**

•

3–4

• **Avalynės priežiūra**

5–6

• Audinių iš **natūralių** pluoštų priežiūra

•

7–8

• Audinių iš **cheminių** pluoštų priežiūra

9–10

⑩ **Inovatyvių, mišrių pluoštų priežiūra.**

⑩ **Cheminis valymas; profesionalios tekstilės priežiūros simboliai**

ŽEMĖS ŪKIO ŠAKOS

1–2

3–4

5–6

•

•

8

9–10

- ⑩ Amatai Lietuvoje;
- ⑩ Lengvoji pramonė;
- ⑩ Chemijos pramonė;
- ⑩ Prekyba Lietuvoje;
- ⑩ Lietuvos finansai

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Projektas „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas”

Bendrujų programų atnaujinimas

TECHNOLOGINIS UGDYMAS MITYBA

turinio projektas *(II versija)*

Inga Hokušienė, Bendrujų programų atnaujinimo grupės narė

MITYBA. TURINYS						
TEMA	Potemės	1-2	3-4	5-6	7-8	9-10
MAISTO GAMINIMO ĮRANKIAI/INDAI/ĮRANGA. SAUGUS DARBAS. DARBO APLINKA. TVARKA IR HIGIENA		Maisto gaminimo įrankiai/indai/įranga. Saugus darbas su įrankiais/indais/įranga. Ergonomiškos darbo aplinkos organizavimas. Tvarka ir higiena darbo vietoje/virtuvėje		Maisto gaminimo įrankiai/prietaisai/indai/įranga. Saugus darbas su medžiagomis, darbo įrankiais/prietaisais/indais/įranga. Ergonomiškos darbo aplinkos organizavimas. Tvarka ir higiena virtuvėje		
SVEIKA MITYBA		Sveikas ir nesveikas maistas, užkandžiai, gėrimai	Sveika mityba ir greitas maistas. Mitybos režimas	Sveika mityba. Maistinės medžiagos. Maisto produktai ir jų asortimentas	Racionali ir sveika mityba, įvairios mitybos teorijos. Pusgaminiai. Valgiaraštis	Maisto inžinerija, molekulinė gastronomija/mityba
MAISTO GAMINIMO TECHNOLOGIJOS	Maisto gaminimo technologijos	Neterminio maisto ruošimo būdai. Pirminis daržovių, vaisių, uogų paruošimas	Neterminio maisto ruošimo būdai. Patiekalų klasifikacija	Neterminio, terminio maisto ruošimo būdai		
	Patiekalai	Priešpiečiai, užkandžiai. Arbata, paprasti sumuštiniai, vėrinukai (vaisių/uogų)	Pavakariai, užkandžiai. Maistas išskylaujant	Pusryčiai, vakarienė. Šalti, karšti (kruopų, makaronų, duonos, pieno produktų, kiaušinių, daržovių, vaisių, uogų) patiekalai	Pietūs. (mėsa, žuvis...), sriubos, desertai. Lietuvos etnografinių regionų valgiai. Lietuvos ir pasaulio virtuvė	Šventiniai patiekalai. Konditerijos gaminiai/kepiniai, Lietuvos ir pasaulio virtuvės patiekalai (jūrų gėrybės...)
MAISTO PRODUKTŲ LAIKYMAS		Informacija maisto produktų etiketėse. Kasdienių maisto produktų laikymo sąlygos, buitinės atliekos ir jų tvarkymas, rūšiavimas	Pavojai maisto produktams/patiekalams kintančiame temperatūrų režime (pvz. išskylaujant). Maisto stygius ir maisto švaistymo problema	Informacija maisto produktų etiketėse, maisto produktų ir patiekalų šviežumo požymių nustatymas, laikymo sąlygos ir terminai	Konservuotų, džiovintų, rūkytų, konditerijos, mėsos, žuvies gaminių laikymo sąlygos ir terminai	Šventinių patiekalų, kepinų/konditerijos/žuvies/jūros gėrybių gaminių laikymo sąlygos ir terminai. Maisto mikrobiologija

STALO ĮRANKIAI, INDAI, SERVIRAVIMAS, ETIKETAS		Maisto gaminimo, tiekimo ir degustavimo higiena ir kultūringas degustavimas, stalo padengimas priešpiečiams/ užkandžiams, indų išdėliojimas. Popierinės/ medžiaginės servetėlės lankstymas	Vienkartiniai įrankiai ir indai. Higieniškas, estetiškas maisto pateikimas iškyloje/pavakariams, kultūringas patarnavimas ir elgesys. Popierinės/ medžiaginės servetėlės lankstymas	Stalo įrankiai, indai, tekstilė ir etiketas. Pusryčių ir vakarienės stalo serviravimas. Stalo estetikos, kultūros ištakos, įdomioji istorija, tradicijos. Popierinės/ medžiaginės servetėlės lankstymas	Stalo aksesuarai. Pietų, proginio stalo dengimas ir etiketas. Stalo estetikos, kultūros tradicijų kaita, panašumai/skirtumai įvairiose šalyse. Gastrofizika	Reprezentatyvios vaišės, meniu, estetiškas stalo serviravimas, aplinkos apipavidalinimas. Svečių priėmimo, aptarnavimo ir svečiavimosi kultūra. Menu inžinerija
ŽEMĖS ŪKIO ŠAKOS/ pramonė	Grafinis dizainas				Patiekalų gamybos technologiniai aprašai/kortelės	Logotipas, etiketės, reklamos...
	Architektūrinis/ interjero dizainas				Ergonomika. Tradicinės ir modernios virtuvės	
					Mitybos paveldas ir verslai. Turizmo, viešbučių, viešojo maitinimo, gyvulininkystės, žuvininkystės, maisto pramonės ūkio šakoje teikiamos paslaugos ir gaminama produkcija.	

MAISTO GAMINIMO ĮRANKIAI/INDAI/ĮRANGA. SAUGUS DARBAS. DARBO APLINKA. TVARKA IR HIGIENA

1–2

Maisto gaminimo įrankiai/indai/įranga.
Saugus darbas su įrankiais/indais/įranga.
Ergonomiškos darbo aplinkos organizavimas.

3–4

Tvarka ir higiena darbo vietoje/virtuvėje

5–6

Maisto gaminimo įrankiai/prietaisai/indai/įranga.
Saugus darbas su medžiagomis, darbo įrankiais/prietaisais/indais/ įranga.
Ergonomiškos darbo aplinkos organizavimas.
Tvarka ir higiena virtuvėje

7–8

9–10

SVEIKA MITYBA

1–2

Sveikas ir nesveikas maistas, užkandžiai, gėrimai

3–4

Sveika mityba ir greitas maistas. Mitybos režimas

5–6

Sveika mityba. Maistinės medžiagos.
Maisto produktai ir jų asortimentas

7–8

Racionali ir sveika mityba, įvairios mitybos teorijos.
Pusgaminiai. Valgiaraštis

9–10

Maisto inžinerija, molekulinė gastronomija/mityba

MAISTO GAMINIMO TECHNOLOGIJOS

1–2

Neterminio maisto ruošimo būdai.

Pirminis daržovių, vaisių, uogų paruošimas

3–4

Neterminio maisto ruošimo būdai. Patiekalų klasifikacija

5–6

7–8

Neterminio, terminio maisto ruošimo būdai

9–10

PATIEKALAI

1–2

Priešpiečiai, užkandžiai.

Arbata, paprasti sumuštiniai, vėrinukai (*vaisių/uogų*)

3–4

Pavakariai, užkandžiai.

Maistas išskylaujant

5–6

Pusryčiai, vakarienė. Šalti, karšti (*kruopų, makaronų, duonos, pieno produktų, kiaušinių, daržovių, vaisių, uogų*) patiekalai

7–8

Pietūs (mėsa, žuvis...), sriubos, desertai. Lietuvos etnografinių regionų valgiai. **Lietuvos ir pasaulio virtuvė**

9–10

Šventiniai patiekalai. **Konditerijos gaminiai/kepiniai,**
Lietuvos ir pasaulio virtuvės patiekalai (*jūrų gėrybės...*)

MAISTO PRODUKTŲ LAIKYMAS

1–2

Informacija maisto produktų etiketėse.

Kasdienių maisto produktų laikymo sąlygos, buitinės atliekos ir jų tvarkymas, rūšiavimas

3–4

Pavojai maisto produktams/ patiekalams kintančiame temperatūrų režime (*pvz. iškylaujant*). Maisto stygius ir maisto švaistymo problema

5–6

Informacija maisto produktų etiketėse, maisto produktų ir patiekalų šviežumo požymių nustatymas, laikymo sąlygos ir terminai

7–8

Konservuotų, džiovintų, rūkytų, konditerijos, mėsos, žuvies gaminių laikymo sąlygos ir terminai

9–10

Šventinių patiekalų, kepinių/konditerijos/žuvies/jūros gėrybių gaminių laikymo sąlygos ir terminai. Maisto mikrobiologija

STALO ĮRANKIAI, INDAI, SERVIRAVIMAS, ETIKETAS

1–2

Maisto gaminimo, tiekimo ir degustavimo higiena ir kultūringas degustavimas, stalo padengimas **priešpiečiams/užkandžiams**, indų išdėliojimas. Popierinės/ medžiaginės servetėlės lankstymas

3–4

Vienartiniai įrankiai ir indai. Higieniškas, estetiškas maisto patiekimas **iškyloje/pavakariams**, kultūringas patarnavimas ir elgesys. Popierinės/ medžiaginės servetėlės lankstymas

5–6

Stalo įrankiai, indai, tekstilė ir etiketas. Pusryčių ir vakarienės stalo serviravimas. Stalo estetikos, kultūros ištakos, įdomioji istorija, tradicijos. Popierinės/ medžiaginės servetėlės lankstymas

7–8

Stalo aksesuarai. **Pietų, proginio stalo dengimas ir etiketas.** Stalo estetikos, kultūros tradicijų kaita, panašumai/skirtumai įvairiose šalyse. **Gastrofizika**

9–10

Reprezentatyvios vaišės, meniu, estetiškas stalo serviravimas, aplinkos apipavidalinimas. Svečių priėmimo, aptarnavimo ir svečiavimosi kultūra. **Menu inžinerija**

ŽEMĖS ŪKIO ŠAKOS/pramonė

	7-8	9-10
Grafinis dizainas	Patiekalų gamybos technologiniai aprašai/kortelės	Logotipas, etiketės, reklamos...
Architektūrinis/interjero dizainas	Ergonomika. Tradicinės ir modernios virtuvės	
8-9	Mitybos paveldas ir verslai. Turizmo, viešbučių, viešojo maitinimo, gyvulininkystės, žuvininkystės, maisto pramonės ūkio šakoje teikiamos paslaugos ir gaminama produkcija.	